

30.6.2005

Yksityiset sosiaalipalvelut 2004

Privat social service 2004

Sari Kauppinen
+358 9 3967 2373

Anne Forss
+358 9 3967 2379

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@stakes.fi

Vuoden 2004 lopussa oli toiminnassa 3 275 yksityistä sosiaalipalvelutoimintayksikköä. Yleisin toimiala yksityisissä sosiaalipalveluissa on palvelutalot ja ryhmäkodit, joka vuonna 2004 oli pääpalveluna 39 %:lla yksiköistä (1 273 yksikköä). Toiseksi eniten oli lasten päivähoidon tarjoajia (678). Kolmanneksi yleisin päätoimiala oli lasten ja nuorten laitos- ja perhehoito, jota tarjosi noin 430 tuottajaa. Lisäksi yksityiset palveluntuottajat tuottavat muun muassa kotipalveluja ja päihdehuoltoa sekä ikääntyneiden ja vammaisten laitoshoitoa.

Yksityisistä toimintayksiköistä hieman yli puolet (51 %) on järjestöjen tai yhdistysten ylläpitämä. Järjestöjen osuus on suurin päihdehuollossa, jossa esimerkiksi lähes kaikki A-klinikat ja asumispalveluyksiköt ovat järjestöjen ylläpitämä. Myös lähes kaikki ensi- ja turvakodit ja päivätoimintayksiköt ovat järjestöjen ylläpitämä. Yritysten ja yksityisten elinkeinonharjoittajien osuus on puolestaan suurin lasten ja nuorten laitos- ja perheoidossa sekä kotipalveluissa. Järjestöjen ja yritysten lisäksi esimerkiksi seurakunnat järjestävät muun muassa leikkitoimintaa.

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings- centralen för social- och hälsovården

National Research and Development Centre for Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

Henkilökuntaa oli yhteensä noin 30 100. Siihen sisältyvät palkatut työntekijät, yrittäjät ja työlistetyt. Vapaaehtoistyöntekijät eivät kuulu mukaan. Asiakastyötä tekeviä oli yhteensä 26 500, joista 21 400 kokoaisia, 3 800 osa-aikaisia ja 1 400 työlistettyjä. Asiakastyötä tekeviin sisältyvät ne työntekijät, jotka suoraan tuottavat palvelut. Hallinto- ja muuta henkilökuntaa oli yhteensä 3 600.

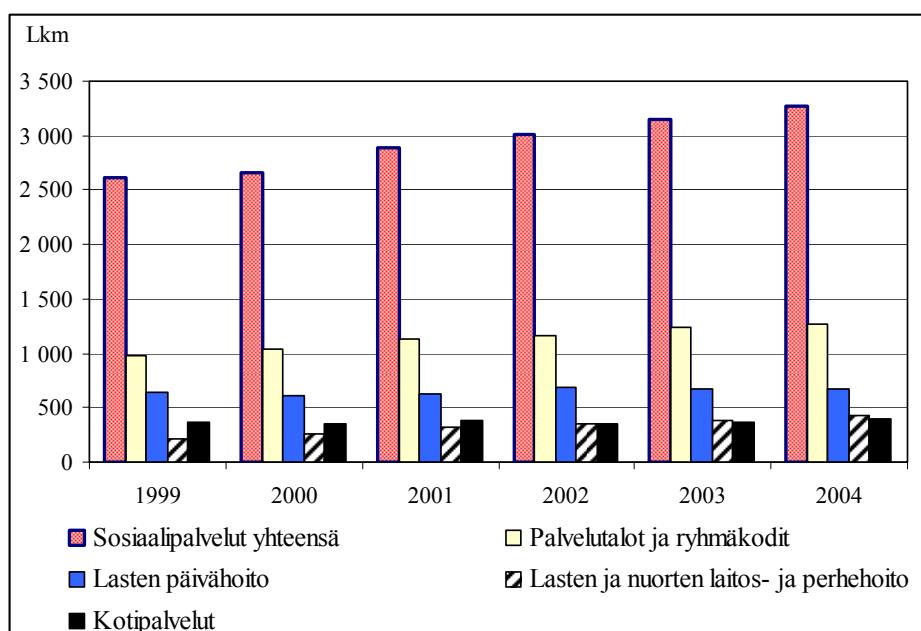
Suurin osa toimintayksiköistä myi palveluja kunnille joko ostopalvelusopimusten perusteella tai maksusitoumuksilla. 74 % tämän tiedon ilmoittaneista yksiköistä myi vähintään puolet palveluistaan kunnille näillä tavoilla. Täysin ilman ostopalvelusopimusta toimi noin 380 toimintayksikköä (13 %).

Lähes puolet yksityisistä toimintayksiköistä on Etelä-Suomessa. Etelä-Suomen läänissä oli 1 400, Länsi-Suomen läänissä 1 023, Itä-Suomen läänissä 461, Oulun läänissä 303, Lapin läänissä 87 ja Ahvenanmaalla 1 toimintayksikkö.

Toimipaikkojen määrä on kasvanut edellisestä vuodesta 132:llä. Toimipaikkoja on tullut lisää erityisesti lasten ja nuorten laitos- ja perhehoitoon, palveluasumiseen ja kotipalveluihin.

Taulukossa näkyvä lasten päiväkotien määrän kasvu 2001 – 2002 ei ole kokonaan todellista, sillä osittain kyse on aineiston parantumisesta. Kattavuuden parantamiseksi ja tarkistamiseksi kerättiin tuolloin avomuotoisten yksityisten sosiaalipalvelunpalveluntuottajien osoitteita muun muassa suoraan kunnilta ja internetistä.

Kuvio 1. Yksityiset sosiaalipalvelutoimipaikat yhteensä ja suurimmilla toimialoilla 1999-2004



Tietosisältö

Tiedot perustuvat Stakesin yksityisiltä sosiaalipalveluntuottajilta ja niiden toimintayksiköiltä keräämiin tilastotietoihin. Osoitelähteenä ovat olleet lääninhallitusten ylläpitämät yksityisten sosiaalipalveluntuottajien rekisterit. Niihin tiedot tulevat yksityisten sosiaalipalveluntuottajien valvonnasta annetun lain (603/1996) edellyttämien lupa- ja ilmoitusmenettelyjen kautta.

Yksityisiä sosiaalipalveluja ovat em. lain mukaan sellaiset yksityisen henkilön tai yhteisön tuottamat lasten ja nuorten huollon, lasten päivähoidon, vammaisten, kehitysvammaisten, vanhusten tai pähdehuollon palvelut tai muut vastaavat sosiaalihuollon palvelut, joita palveluntuottaja antaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Lain piiriin kuuluvat myös julkisyhteisöjen perustamien liikeyritysten tuottamat palvelut, mutta ei perhehoitajalain mukaisen toimeksi-antosopimussuhteen perusteella annettava perhehoito eikä omaishoidon tuella järjestettävä hoito.

Tilastossa on sekä varsinainen yritystoiminta että voittoa tavoittelemattomien järjestöjen ja yhteisöjen palvelutoiminta. Pelkästään vapaaehtoisvoimin toimivat yksiköt eivät kuulu tilastoinnin piiriin. Tilastoon ilmoitetaan kaikki toiminta riippumatta siitä, myydäänkö palvelut kunnille osto-palvelusopimuksen perusteella tai maksusitoumuksilla vai ostavatko asiakkaat palvelut itse.

Liitetaulut

Liitetaulu 1. Sosiaalihuollon yksityiset toimintayksiköt 2004 maakunnittain

Liitetaulu 2. Yksityiset sosiaalipalvelut 2004 maakunnittain

30.6.2005

Privat social service 2004

Sari Kauppinen
+358 9 3967 2373

Anne Forss
+358 9 3967 2379

E-post:
[förförnamn.släktnamn@stakes.fi](mailto:förnamn.släktnamn@stakes.fi)

I slutet av 2004 fanns det 3 275 privata verksamhetsenheter inom den sociala servicen. Vanligast var servicehus och grupphem. År 2004 producerade 39 procent av enheterna (1 273 enheter) huvudsakligen denna form av service. Den näst största gruppen utgjordes av de 678 producenter som erbjöd barndagvård. Följande i storleksordning var de cirka 430 producenter som erbjöd institutions- eller familjevård för barn och unga. Dessutom producerar privata serviceproducenter bland annat hemtjänster, missbrukarvård och institutionsvård för äldre personer och handikappade.

Drygt hälften (51 %) av de privata verksamhetsenheterna drivs av organisationer eller föreningar. Andelen organisationer är störst inom missbrukarvården, där t.ex. nästan alla A-kliniker och boendeserviceenheter drivs av organisationer. Vidare drivs nästan alla mödra- och skyddshem samt dagverksamhetsenheter av organisationer. Andelen företag och privata näringsutövare är störst inom institutions- och familjevård för barn och unga samt hemservice. Utöver organisationer och företag tillhandahåller t.ex. församlingar bland annat lekverksamhet.

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus-
ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklings-
centralen för social- och
hälsovården

National Research and
Development Centre for Welfare
and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

Antalet anställda var sammanlagt 30 100, vilket inbegriper anställda, företagare och sysselsatta. Volontärer har inte inbegrips. Klientarbete utfördes av totalt 26 500, av vilka 21 400 var heltidsanställda, 3 800 deltidsanställda och 1 400 sysselsatta. Klientarbete omfattar de anställda som direkt producerar tjänster. Antalet administrativ och annan personal var totalt 3 600.

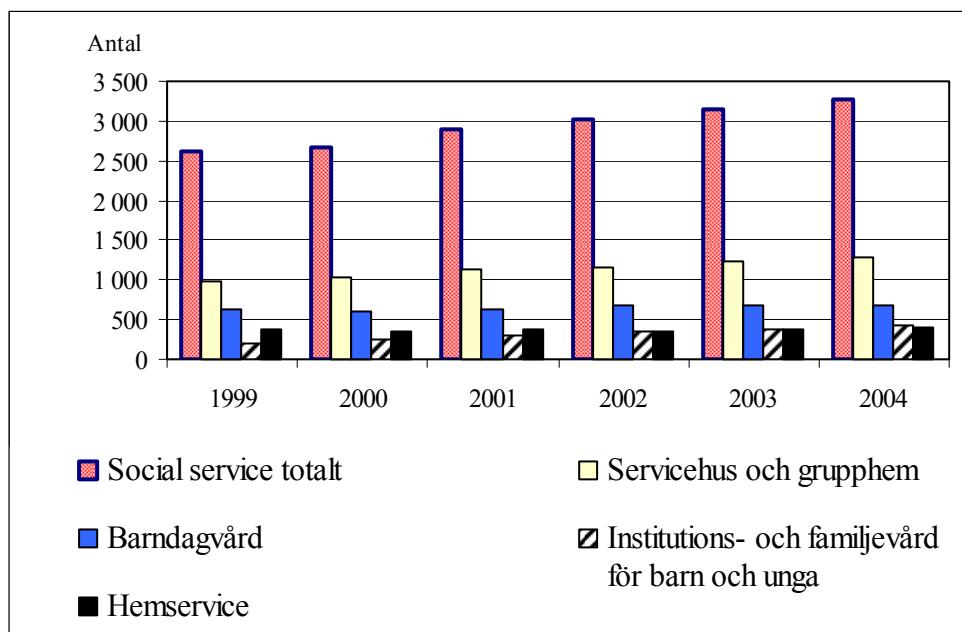
Största delen av verksamhetsenheter sålde tjänster till kommunerna genom avtal om köp av tjänster eller genom betalningsförbindelser. Sammanlagt 74 procent av de verksamhetsenheter som meddelat denna uppgift sålde mer än hälften av sina tjänster till kommuner på dessa sätt. Cirka 380 verksamhetsenheter (13 %) hade inget avtal om köp av tjänster.

Nästan hälften av de privata verksamhetsenheterna finns i södra Finland. I Södra Finlands län fanns det 1 400, i Västra Finlands län 1 023, i Östra Finlands län 461, i Uleåborgs län 303, i Lapplands län 87 och på Åland 1.

Antalet verksamhetsenheter har ökat med 132 från året innan. Det har ökat särskilt inom institutions- och familjevård för barn och unga, serviceboende och hemservice.

Ökningen av antalet daghem för barn 2001–2002 är inte helt sanningsenlig, eftersom det delvis är fråga om att materialet förbättrats. Man samlade nämligen in adresser till privata producenter som tillhandahåller social service i form av öppenvård direkt från kommuner och Internet för att förbättra täckningen och kontrollera den.

Figur 1. Privata verksamhetsenheter inom socialvården totalt och inom de största verksamhetsområdena 1999–2004



Statistikens innehåll

Uppgifterna baserar sig på statistikuppgifter som privata producenter av social service och deras verksamhetsenheter meddelat Stakes om sin verksamhet och personal. Adresserna är från länsstyrelsernas register över privata producenter av social service. Registeruppgifterna fås genom tillstånds- och anmälningsförfarandena i enlighet med lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996).

Privat social service är enligt den ovannämnda lagen vård av barn och ungdomar, barndagvård, tjänster för handikappade, utvecklingsstörda och äldre samt tjänster inom missbrukarvården eller andra motsvarande socialvårdstjänster, som tillhandahålls av en enskild person eller sammanslutning mot ersättning genom affärsverksamhet eller yrkesutövning. Lagen omfattar tjänster som produceras av affärsföretag som offentliga samfund bildat. Däremot omfattas inte familjevård som tillhandahålls på grundval av uppdragsavtal enligt familjevårdslagen och inte heller vård som anordnas med stöd för närläggande.

Statistiken omfattar såväl egentlig affärsverksamhet som icke vinstdrivande organisationers och sammanslutningars serviceverksamhet. Engeter som drivs av frivilliga krafter omfattas alltså inte. All verksamhet meddelas till statistiken oberoende av om tjänsterna säljs till kommunerna på grundval av avtal om köp av tjänster, betalningsförbindelser eller om klienterna köper tjänsterna själva.

Tabeller

Tabell 1. Privata verksamhetsenheter inom socialvården 2004 efter landskap

Tabell 2. Privat social service 2004 efter landskap

Liitetaulu 1. Sosiaalihuollon yksityiset toimintayksiköt 2004 maakunnittain

Bilagatabell 1. Privata verksamhetsenheter inom socialvården 2004 landskapsvis

Päätoimiala - Huvudverksamhetsfält

	85321 Lasten päivähoido - Barndagvård	Siitä Päiväkodit - Därav Daghem	85322 Päivätoiminta - Dagverksamhet	85323 Kotipalvelut - Hemservice	85324 Työtoiminta ja työhön kuntoutus - Skyddat arbete och arbetsrehabilitering	85326 Avomuotoinen päihdekuntoutus - Rehabilitering i öppenvård för missbrukare	85329 Muu sosiaalitoiminta - Övriga sociala tjänster
Koko maa - Hela landet	678	603	81	403	53	29	74
Uusimaa -							
Nyland	348	320	16	63	20	7	19
Itä-Uusimaa -							
Östra Nyland	18	17	1	1	-	-	2
Varsinais-Suomi -							
Egentliga Finland	56	49	8	21	1	3	6
Satakunta	10	9	2	16	-	2	1
Kanta-Häme -							
Egentliga Tavastland	11	8	2	20	3	-	2
Pirkanmaa -							
Birkaland	26	24	7	34	8	5	5
Päijät-Häme -							
Päijänne Tavastland	12	9	5	9	2	1	-
Kymenlaakso -							
Kymmenedalen	22	20	6	40	-	6	7
Etelä-Karjala -							
Södra Karelen	8	8	1	14	1	-	4
Etelä-Savo -							
Södra Savolax	16	15	3	18	2	1	7
Pohjois-Savo -							
Norra Savolax	16	12	10	41	2	1	6
Pohjois-Karjala -							
Norra Karelen	13	13	1	20	-	-	3
Keski-Suomi -							
Mellersta Finland	21	19	3	34	5	1	5
Etelä-Pohjanmaa -							
Södra Österbotten	7	4	8	16	3	-	-
Pohjanmaa -							
Österbotten	23	12	3	6	1	-	1
Keski-Pohjanmaa -							
Mellersta Österbotten	10	5	-	7	1	-	3
Pohjois-Pohjanmaa -							
Norra Österbotten	41	39	-	16	3	1	-
Kainuu -							
Kajanaland	8	8	3	20	-	-	1
Lappi -							
Lapland	12	12	2	7	1	1	2
Ahvenanmaa -							
Åland	-	-	-	-	-	-	-

Liitetaulu 1. Sosiaalihuollon yksityiset toimintayksiköt 2004 maakunnittain

Bilagatabell 1. Privata verksamhetsenheter inom socialvården 2004 landskapsvis

Toiminta-yksiköitä yhteensä	Ostopalvelujen osuus Avdel av köpavtjänsterna				
	Ei yhtään	Alle puolet	Vähintään puolet	Kaikki	Ei tietoa
Verksam-hetsenheter totalt	Inte alls	Under hälften	Minst hälften	Alla	Uppgift ej tillgänglig
Koko maa - Hela landet	3 275	378	370	555	1 614
Siitä - Därav					
Järjestö ja muu -					
Organisation och annan	1 679	189	215	288	784
Yritys - Företag	1 596	189	155	267	830
Uusimaa -					
Nyland	847	140	96	119	367
Itä-Uusimaa -					
Östra Nyland	64	1	3	8	46
Varsinais-Suomi -					
Egentliga Finland	231	18	32	53	101
Satakunta	102	9	14	17	52
Kanta-Häme -					
Egentliga Tavastland	101	6	16	23	49
Pirkanmaa -					
Birkaland	235	44	19	52	100
Päijät-Häme -					
Päijänne Tavastland	117	10	5	17	72
Kymenlaakso -					
Kymmenedalen	183	15	18	30	81
Etelä-Karjala -					
Södra Karelen	88	6	11	15	49
Etelä-Savo -					
Södra Savolax	154	10	11	22	94
Pohjois-Savo -					
Norra Savolax	191	26	28	37	79
Pohjois-Karjala -					
Norra Karelen	116	12	17	33	46
Keski-Suomi -					
Mellersta Finland	200	22	26	31	105
Etelä-Pohjanmaa -					
Södra Österbotten	136	7	19	20	83
Pohjanmaa -					
Österbotten	65	10	14	7	28
Keski-Pohjanmaa -					
Mellersta Österbotten	54	5	9	11	25
Pohjois-Pohjanmaa -					
Norra Österbotten	220	19	15	25	145
Kainuu -					
Kajanaland	83	13	7	20	39
Lappi -					
Lappland	87	5	10	15	52
Ahvenanmaa -					
Åland	1	-	-	-	1

Liitetaulu 2. Yksityiset sosiaalipalvelut 2004 maakunnittain

Bilagatabell 2. Privata socialservicen 2004 landskapsvis

Asumispalvelut (jatkoa) - Boendeservice (forts.)

	Tukiasuminen - Stödboende						
	As. 31.12. yht.	Nuoria	Kehitys- vammaisia	Muita vammaisia	Mielen- terveys- ong.	Päihteiden ongelma- käyttäjiä	Muita
	Kl. 31.12. Smnl.	Unga	Utvecklings- störda	Övriga handi- kappade	Mental- vårds- klienter	Rusmedels- brukare	Övriga
Koko maa - Hela landet	1 968	216	151	33	916	508	144
Sitä - Därav							
Järjestö ja muu - Organisation och annan	1 458	94	136	29	585	480	134
Yritys - Företag	510	122	15	4	331	28	10
Uusimaa - Nyland	235	26	28	-	44	67	70
Itä-Uusimaa - Östra Nyland	27	1	-	-	6	19	1
Varsinais-Suomi - Egentliga Finland	126	10	8	6	70	32	-
Satakunta	51	8	-	-	27	16	-
Kanta-Häme - Egentliga Tavastland	52	11	4	1	29	7	-
Pirkanmaa - Birkaland	278	21	60	1	164	32	-
Päijät-Häme - Päijänne Tavastland	196	8	-	-	171	17	-
Kymenlaakso - Kymmenedalen	202	10	18	-	15	155	4
Etelä-Karjala - Södra Karelen	31	5	-	-	15	3	8
Etelä-Savo - Södra Savolax	59	8	3	-	34	-	14
Pohjois-Savo - Norra Savolax	119	3	5	2	38	28	43
Pohjois-Karjala - Norra Karelen	49	2	9	-	22	13	3
Keski-Suomi - Mellersta Finland	186	9	8	8	106	55	-
Etelä-Pohjanmaa - Södra Österbotten	56	5	-	-	38	13	-
Pohjanmaa - Österbotten	31	3	-	2	11	14	1
Keski-Pohjanmaa - Mellersta Österbotten	6	1	-	-	5	-	-
Pohjois-Pohjanmaa - Norra Österbotten	174	84	8	13	65	4	-
Kainuu - Kajanaland	47	-	-	-	17	30	-
Lappi - Lappland	43	1	-	-	39	3	-
Ahvenanmaa - Åland	-	-	-	-	-	-	-

Liitetaulu 2. Yksityiset sosiaalipalvelut 2004 maakunnittain

Bilagatabell 2. Privata socialservicen 2004 landskapsvis

Päivätoiminta - Dagverksamhet

	Aikuisten päivähoidoito, as. 31.12. Dagvård för vuxna, kl. 31.12.	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskus Arbets- och verksamhet- center för utvecklingsstörda	Vajaakuntoisten työkeskuksset Arbetscentraler för handikappade	Päiväkeskus/ palvelukeskus Dagcenter / servicecenter
	Vanhuksia Åldringar	Kehitys- vammaisia Utvecklings- störda	As. 31.12. Kl. 31.12.	As. 31.12. Kl. 31.12.
Koko maa - Hela landet	1 775	432	1 123	1 571
<i>Siitä - Därav</i>				4 637
Järjestö ja muu -				
Organisation och annan	1 650	341	1 019	1 406
Yritys - Företag	125	91	104	165
Uusimaa -				
Nyland	440	45	352	605
Itä-Uusimaa -				
Östra Nyland	20	-	-	-
Varsinais-Suomi -				
Egentliga Finland	179	23	35	50
Satakunta	-	42	13	-
Kanta-Häme -				
Egentliga Tavastland	34	102	115	49
Pirkanmaa -				
Birkaland	240	6	176	286
Päijät-Häme -				
Päijänne Tavastland	-	10	60	10
Kymenlaakso -				
Kymmenedalen	181	4	2	-
Etelä-Karjala -				
Södra Karelen	57	3	75	192
Etelä-Savo -				
Södra Savolax	66	60	87	41
Pohjois-Savo -				
Norra Savolax	213	48	33	33
Pohjois-Karjala -				
Norra Karelen	43	26	-	-
Keski-Suomi -				
Mellersta Finland	142	22	32	58
Etelä-Pohjanmaa -				
Södra Österbotten	38	19	29	28
Pohjanmaa -				
Österbotten	-	-	10	32
Keski-Pohjanmaa -				
Mellersta Österbotten	49	-	-	16
Pohjois-Pohjanmaa -				
Norra Österbotten	12	21	93	49
Kainuu -				
Kajanaland	58	-	11	-
Lappi -				
Lappland	3	-	-	122
Ahvenanmaa -				
Åland	-	1	-	-

SVT-sarjan laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Stakes kerää vuosittain lääninhallitusten yksityisten sosiaalipalveluntuottajien lupa- ja ilmoitusrekistereissä olleilta toimipaikoilta tiedot henkilöstön määristä ja tuotetuista palveluista. Rekisterissä ja tilastossa ovat mukana ne sosiaalipalveluntuottajat, joiden on haettava lupa lääninhallitukselta tai joiden on tehtävä ilmoitus toiminastaan kunnalle (Laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta 603/1996).

Yksityisiä sosiaalipalveluja ovat em. lain mukaan sellaiset yksityisen henkilön tai yhteisön tuottamat lasten ja nuorten huollon, lasten päivähoidon, vammaisten, kehitysvammaisten, vanhusten tai pähdehuollon palvelut tai muut vastaavat sosiaalihuollon palvelut, joita palveluntuottaja antaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Pelkästään vapaaehtoisvoimin toimivat yksiköt eivät siis kuulu mukaan. Lain piiriin kuuluvat julkisyhteisöjen perustamien liikeyritysten tuottamat palvelut, mutta ei perhehoitajalain mukaisen toimeksiantosopimuksen perusteella annettava perhehoito eikä omaishoidon tuella järjestettävä hoito.

Mukana on sekä varsinaisen yritystoiminta että voittoa tavoittelemattomien järjestöjen ja yhteisöjen palvelutoiminta. Tilastoon ilmoitetaan kaikki toiminta riippumatta siitä, myydäänkö palvelut kunnille ostopalvelusopimuksen perusteella tai maksusitoumuksilla vai ostavatko asiakkaat palvelut itse. Yksityinen perhepäivähoido puuttuu käytännön syistä lääninhallitusten rekistereistä ja siten myös tilastosta.

Tietojen keruu perustuu Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen (Stakes) tilasto-toimesta annettuun lakiin (409/2001).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukko muodostuu yksityisistä sosiaalipalveluja tuottavista toimipaikoista. Toimipaikoille lähetetään kerran vuodessa kyselylomake, johon ne merkitsevät tiedot henkilökunnasta ja tuotetuista sosiaalipalveluista. Paperilomakkeen sijasta on myös mahdollista täyttää sähköinen lomake internetissä. Niihin toimipaikkoihin, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, otetaan yhteyttä. Tilasto laaditaan vasta, kun kattavuus on kaikkien tietojen osalta riittävän hyvä. Vastaus jää saamatta muutamalta prosenttilta toimipaikoista. Vastaamattomuus ei keskity yksittäisiin palveluihin ja joukossa on lähinnä pieniä toimipaikkoja, joiden vastaamattomuus voi johtua myös siitä, että niillä ei ole ollut toimintaa (mukana on esimerkiksi lasten leikkitoimintapaikkoja tai yhden henkilön kotipalveluyrityksiä tai mahdollisesti myös sellaisia yrityksiä, jotka eivät tuotakaan varsinaisia sosiaalipalveluja).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot perustuvat toimipaikkojen itse ilmoittamiin tietoihin. Tietoja tarkastetaan sekä ennen tallennusta että tallennetusta aineistosta. Epäselvissä tapauksissa toimipaikkoihin otetaan yhteyttä. Lisäksi tietojen tarkistuksessa käytetään hyväksi muun muassa palveluntuottajien internet-sivuja.

Julkaisujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yksityiset sosiaalipalvelut -tilasto on Stakesin kerran vuodessa tuottama tilasto. Tilasto ilmestyy touko/kesäkuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Keskeiset tulokset kootaan Tilastotiedotteeseen, joka lähetetään kaikille sosiaalipalveluja tuottaville yksityisille toimipaikoille ja julkaistaan Stakesin internet-sivulla osoitteessa <http://www.stakes.info>. Tarvittaessa voi pyytää tarkempia tietoja Stakesista. Kaikki tiedot eivät ole julkisia. Tietojen julkisuudesta on säädetty Tilastolaissa (280/2004) ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskukseen (Stakes) tilastotoimesta annetussa laissa (409/2001). Toimipaikkojen osoitetiedot ovat maksullisia, mutta suurin osa tietopalvelusta on maksutonta. Ainoastaan paljon aikaa vievät tietopyynöt laskutetaan.

Tilaston tiedot on tarkoitettu kaikille niille, jotka tarvitsevat tietoa yksityisten sosiaalipalvelujen laajuudesta ja sisällöstä. Näille tiedoille on käytööä esimerkiksi päätöksenteossa ja suunnittelussa sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla

Tilastojen vertailukelpoisuus

Stakes on kerännyt tietoja samalla tavalla vuodesta 1994 lähtien. Yksityisten sosiaalipalvelujen tilastointi sai kattavamman pohjan vuonna 1997, kun laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta (603/1996) tuli voimaan. Lain myötä kaikkien ympäri vuorokautisia sosiaalipalveluja tuottavien tuli hakea lääninhallitukselta lupa toimintaansa. Muita sosiaalipalveluja tuottavien pitää ilmoittaa toiminnastaan sijaintikunnalle, joka ilmoittaa tiedot lääninhallitukselle. Läänninhallitus pitää rekisteriä kaikista alueellaan toimivista palveluntuottajista. Palveluntuottajien tiedot alkoivat olla kattavasti rekistereissä vasta vuonna 1999, joten ainakaan toimialoittain ei tätä aikaisempia vuosia kannata tarkastella.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedote sisältää koko maan kattavasti tiedot yksityisesti tuotetuista sosiaalipalveluista. Tilastossa käytetyt käsitteet ja luokitukset on valittu siten, että vertailukelpoisuus muihin tilastoihin on mahdollisimman hyvä.

Stakes on viime vuosina kehittänyt yksityisiä palveluja koskevaa tiedonkeruuta ja raportointia yhteistyössä muiden tilasto- ja rekisteriviranomaisten, palveluntuottajien ja tärkeimpien tiedon käyttäjien kanssa. Yhteistyöllä on pyritty siihen, että palveluntuottajista ja niiden toimipaikoista on olemassa kattavat tiedot, eri viranomaisten aineistot ovat vertailukelpoisia ja niiden yhdistäminen on mahdollista. Nähin tavoitteisiin on päästy siten, että on sovittu yhteisistä luokituksesta ja tunnuksista (Kauppinen, Sari; Niskanen, Tapani; Hämäläinen, Hannu, Yksikkötunnukset ja luokitukset yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon rekistereissä, Aiheita 14/2001, Stakes.). Lisäksi keväällä 2005 julkaistiin jo toinen laajassa yhteistyössä tehty raportti yksityisestä palvelutotuannosta sosiaali- ja terveydenhuollossa (Kauppinen Sari, Niskanen Tapani, Yksityinen palvelutoytanto sosiaali- ja terveydenhuollossa, Raportteja 288, Stakes). Tässä julkaisussa on tietoa myös muista yksityisiä sosiaalipalveluja koskevista tilastoista ja rekistereistä.

Kvalitetsbeskrivning för publikation i serien FOS

Privat socialservice

Statistikuppgifternas relevans

Stakes samlar varje år in uppgifter om antalet anställda och de tjänster som producerats vid de verksamhetenheter som finns i länsstyrelsernas tillstånds- och anmälningsregister över privata producenter av social service. I registret och statistiken ingår de producenter av social service som måste ansöka om tillstånd från länsstyrelsen eller som måste anmäla sin verksamhet till kommunen (Lag om tillsyn över privat socialservice 603/1996).

Enligt den ovannämnda lagen är privat social service vård av barn och ungdomar, barndagvård, tjänster för handikappade, utvecklingsstörda och äldre samt tjänster inom missbrukarvården eller andra motsvarande socialvårdstjänster, som tillhandahålls av en enskild person eller sammanslutning mot ersättning genom affärsväksamhet eller yrkesutövning. Enheter som drivs av frivilliga krafter omfattas alltså inte. Lagen omfattar tjänster som produceras av affärsföretag som offentliga samfund bildat. Däremot omfattas inte familjevård som tillhandahålls på grundval av uppdragsavtal enligt familjevårdarlagens och inte heller vård som anordnas med stöd för närliggande vård.

Såväl egentlig affärsväksamhet som icke vinstdrivande organisationers och sammanslutningars serviceverksamhet omfattas. All verksamhet meddelas till statistiken oberoende av om tjänsterna säljs till kommunerna på grundval av avtal om köp av tjänster, betalningsförbindelser eller om klienterna köper tjänsterna själva. Av praktiska skäl ingår inte privat familjedagvård i länsstyrelsernas register. Därför saknas den också i statistiken.

Insamlingen av uppgifter grundar sig på lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes) (409/2001).

Metodbeskrivning för den statistiska forskningen

Populationen i statistiken utgörs av verksamhetenheter som tillhandahåller privat social service. Verksamhetenheterna får en gång per år ett frågeformulär, på vilket de anger uppgifterna om personalen och om den sociala service som producerats. I stället för pappersformuläret kan de också fylla i ett elektroniskt formulär på webben. De verksamhetenheter som inte svarat innan tidsfristen löpt ut får en påminnelse. Statistiken sammanställs först när täckningen för alla uppgifter är tillräckligt bra. Några procent av verksamhetenheter återsänder inte formuläret. Det förekommer inte någon koncentration av uteblivna svar för någon enskild tjänst. Ofta är det små verksamhetenheter som låter bli att fylla i frågeformuläret. Orsaken kan vara att de inte har haft någon verksamhet (i urvalet ingår till exempel lekverksamhet för barn, en persons hemserviceföretag och eventuellt också sådana företag som inte producerar social service i egentlig mening).

Uppgifternas riktighet och exakthet

Uppgifterna bygger på den information som verksamhetenheterna lämnat och granskas både innan den sparas och i det sparade materialet. I oklara fall kontaktas verksamhetenheterna. Dessutom används vid granskningen bland annat serviceproducenternas webbsidor.

Uppgifternas aktualitet och rättidighet i publikationerna

Statistikmeddelandet om privat social service innehåller statistik som Stakes sammanställer en gång per år. Statistiken utkommer i maj-juni.

Tillgång till uppgifterna och deras transparens/tydlighet

De viktigaste resultaten sammanställs i statistikmeddelandet, som sänds till alla privata verksamhetsenheter som producerar social service. Meddelandet offentliggörs också på Stakes webbsidor på adressen <http://www.stakes.info>. Vid behov fås närmare information från Stakes. Alla uppgifter är inte offentliga. Uppgifternas offentlighet fastställs i statistiklagen (280/2004) och i lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes) (409/2001). Verksamhetsenheternas adressuppgifter är avgiftsbelagda, men största delen av den övriga informationen är gratis. Endast de uppgifter som kräver mycket tid att ta fram är avgiftsbelagda.

Målgruppen för statistikuppgifterna är alla som behöver information om den privata sociala servicens omfattning och innehåll. Uppgifterna är till nytta vid till exempel beslutsfattande och planering på både nationell och regional nivå.

Statistikens jämförbarhet

Stakes har samlat in uppgifter enligt samma metod sedan 1994. Statistikföringen av privat social service fick en mer heltäckande grund 1997, när lagen om privat socialservice (603/1996) trädde i kraft. Till följd av lagen måste alla som tillhandahåller social service dygnet runt ansöka om tillstånd för sin verksamhet från länsstyrelsen. Serviceproducenter som tillhandahåller annan social service ska anmäla sin verksamhet till den kommun där den äger rum. Kommunen sänder sedan informationen vidare till länsstyrelsen. Länsstyrelsen upprätthåller ett register över alla serviceproducenter inom sitt område. Registrets uppgifter om serviceproducenterna började vara heltäckande först 1999. Därför lönar det sig inte att granska tidigare år efter verksamhetsområde.

Tydlighet och enhetlighet/överensstämmelse

Statistikmeddelandet innehåller uppgifter från hela landet om privat producerad social service. De begrepp och klassificeringar som används i statistiken har valts ut på så sätt att jämförbarheten med annan statistik är så bra som möjligt.

Under de senaste åren har Stakes tillsammans med de övriga statistik- och registermyndigheterna, serviceproducenterna och de viktigaste användarna av uppgifterna utvecklat insamlingen av uppgifter om privat service liksom rapporteringen om privat service. Genom samarbete har man strävat efter att få heltäckande uppgifter om serviceproducenterna och deras verksamhetsenheter, att de olika myndigheternas material ska vara jämförbara med varandra och att det ska vara möjligt att koppla samman materialen. Dessa mål har nåtts genom att man kommit överens om gemensamma klassificeringar och beteckningar (Kauppinen, Sari; Niskanen, Tapani; Hämäläinen, Hannu, Yksikötunnukset ja luokitukset yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon rekistereissä, Aiheita 14/2001, Stakes). Våren 2005 offentliggjordes dessutom en andra rapport, som är resultatet av ett omfattande samarbete, om privat serviceproduktion inom social- och hälsovården (Kauppinen Sari, Niskanen Tapani, Yksityinen palvelutuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa [Privat serviceproduktion inom social- och hälsovården], Raportteja 288, Stakes). Publikationen innehåller också information om annan statistik och andra register som rör privat social service.